

โดย นายเอนก อยู่ยืน รองเลขาธิการ และโฆษก

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“สินทรัพย์ดิจิทัล” เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ผมนำมาคุยกันในคอลัมน์นี้อยู่บ่อย ๆ นะครับ นั่นเพราะตลาดสินทรัพย์ดิจิทัลมีพัฒนาการและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างอย่างรวดเร็ว ก.ล.ต. จึงต้องปรับปรุงกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม ส่งเสริมนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัล สนับสนุนการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลไทยให้มีคุณภาพ มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม และคุ้มครองผู้ลงทุนอย่างเหมาะสมเพียงพอ

เวลาที่ตลาดสินทรัพย์ดิจิทัลทั้งในประเทศและต่างประเทศมีการเปลี่ยนแปลงและมีพัฒนาการใหม่ ๆ เกิดขึ้น เราจะบอกเสมอว่า “ก.ล.ต. ขอติดตามพัฒนาการ การกำกับดูแล และการดำเนินการในด้านต่าง ๆ ให้มั่นใจเพียงพอถึงมาตรการคุ้มครองดูแลผู้ลงทุน เพื่อพัฒนาแนวทางการกำหนดนโยบายในการกำกับดูแลต่อไป”

การบอกกับทุกท่านว่า “ก.ล.ต. ขอติดตามพัฒนาการ” ขอให้มั่นใจครับว่า เรามีการติดตามพัฒนาการต่าง ๆ อย่างจริงจังครับ ซึ่งหลายเรื่องในด้านการกำกับดูแลด้านสินทรัพย์ดิจิทัลที่มีการปรับปรุงในช่วงที่ผ่านมาเกิดจากการติดตามการพัฒนาของอุตสาหกรรมสินทรัพย์ดิจิทัล การศึกษาแนวทางกำกับดูแลในต่างประเทศ รวมทั้งการหารือร่วมกับผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลและเปิดรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องและประชาชนด้วยครับ

เมื่อเร็ว ๆ นี้มีอีกหนึ่งเรื่องที่ ก.ล.ต. เห็นว่า ควรมีการปรับปรุง คือ **หลักเกณฑ์การคัดเลือกสินทรัพย์ดิจิทัลมาให้บริการในศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล ที่ “ห้าม” ศูนย์ซื้อขายฯ นำเหรียญที่ศูนย์ซื้อขายฯ หรือบุคคลซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับศูนย์ซื้อขายฯ เป็นผู้ออก เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับธุรกรรมที่เกิดขึ้นบนบล็อกเชน (blockchain) มาให้บริการในศูนย์ซื้อขายฯ เพื่อรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยในตลาดสินทรัพย์ดิจิทัลและป้องกันความเสี่ยงเกิดจากการกระทำอันไม่เป็นธรรมในตลาดสินทรัพย์ดิจิทัล**

หลังจากนำหลักเกณฑ์นี้มาใช้แล้ว ก.ล.ต. ได้ติดตามการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของศูนย์ซื้อขายฯ และติดตามการพัฒนาของเหรียญที่มีลักษณะตามที่กำหนดมาโดยตลอด รวมทั้งการศึกษาแนวทางการกำกับดูแลในต่างประเทศ หารือร่วมกับผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลแล้วพบว่า การพัฒนานวัตกรรมในอุตสาหกรรมและระบบนิเวศ (ecosystem) ของสินทรัพย์ดิจิทัล มักมีการออกเหรียญเพื่อใช้ในการทำธุรกรรมใน ecosystem ของตนเอง รวมทั้งใช้ในการชำระค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้นในระบบนั้น จึงจำเป็นต้องนำเหรียญมาให้บริการในกลุ่มที่เกี่ยวข้องด้วย

นอกจากนี้ กฎหมายและกฎเกณฑ์ในปัจจุบัน มีกลไกการกำกับดูแลเกี่ยวกับการป้องกันและจัดการความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (conflict of interest) การป้องกันการสร้างราคาหลักทรัพย์ดัดจริต (market manipulation) และกลไกป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรม (insider information) รวมทั้งที่ผ่านมา ก.ล.ต. ได้ยกระดับกฎเกณฑ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกลไกดังกล่าวด้วยแล้ว

ก.ล.ต. จึงมีแนวคิดที่จะให้ศูนย์ซื้อขายฯ นำเหรียญในลักษณะนี้มาให้บริการในศูนย์ซื้อขายฯ ได้ โดยที่ศูนย์ซื้อขายฯ ต้องเปิดเผยรายชื่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ต่อ ก.ล.ต. ได้แก่ กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุมโครงการของผู้ออกโทเคนดิจิทัล คู่สมรส นิติบุคคลที่มีบุคคลดังกล่าวมีอำนาจควบคุมโครงการ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อยและบริษัทร่วมของผู้ออกโทเคนดิจิทัล เนื่องจากบุคคลดังกล่าวอาจล่วงรู้ข้อมูลที่มีนัยสำคัญ

ในการเปิดเผยข้อมูลของศูนย์ซื้อขายฯ จะทำผ่านระบบการนำส่งข้อมูล (e-reporting) โดยจะมีระบบแสดง alert & alarm เพื่อให้ ก.ล.ต. มีข้อมูลสำหรับติดตาม ตรวจสอบ และป้องกันพฤติกรรมการใช้ข้อมูลภายในซื้อขายโทเคนดิจิทัล (insider trading) รวมถึงเพื่อยกระดับมาตรการป้องกัน insider trading ให้สอดคล้องกับแนวทางการนำเทคโนโลยี smart detection มาใช้ในการตรวจสอบของ ก.ล.ต.

แนวคิดในการปรับปรุงนี้ยังอยู่ระหว่างการเปิดรับฟังความคิดเห็นครับ หากท่านผู้อ่านสนใจร่วมให้ความคิดเห็นในเรื่องนี้สามารถเข้าไปแสดงความคิดเห็นที่เว็บไซต์สำนักงาน ก.ล.ต. www.sec.or.th ได้ถึงวันที่ 21 ก.ค. นี้ครับ

วันนี้นอกจากจะมาเชิญชวนให้ร่วมแสดงความคิดเห็นกันแล้ว จะขอขยายความในประเด็นที่บอกว่า กฎหมายและกฎเกณฑ์ในปัจจุบันมีกลไกการกำกับดูแลใน 3 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ conflict of interest, market manipulation และ insider information แล้ว และที่ผ่านมา ก.ล.ต. ได้ยกระดับกฎเกณฑ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกลไกดังกล่าวด้วยแล้วนั้น ผมขอยกตัวอย่างกฎเกณฑ์ที่มีการยกระดับเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใน 3 ประเด็นสำคัญนี้ครับ

(1) การป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในการคัดเลือกเหรียญมาให้บริการ (conflict of interest)

เช่น การกำหนดให้ศูนย์ซื้อขายฯ เปิดเผยข้อมูลหลักทรัพย์ดิจิทัลที่นำมาให้บริการ และเปิดเผยหลักเกณฑ์การคัดเลือกหลักทรัพย์ดิจิทัล (listing rule) บนช่องทางให้บริการของศูนย์ซื้อขายฯ รวมทั้งต้องมีระบบและกลไกในการตรวจสอบพฤติกรรมและติดตามสภาพการซื้อขาย (market surveillance) ตลอดเวลา (real time) รวมทั้งต้องมีกระบวนการและระยะเวลาในการดำเนินการที่ชัดเจนเมื่อตรวจพบสภาพการซื้อขายที่ผิดปกติ

(2) การป้องกันการสร้างราคาหลักทรัพย์ดัดจริต (market manipulation) เช่น กำหนดให้ศูนย์ซื้อขายฯ ต้องขึ้นเครื่องหมายเมื่อเกิดเหตุการณ์สำคัญ หรือเมื่อราคามีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ

(3) การป้องกันการใช้อ้างอิงภายใน (insider trading) เช่น กำหนดให้ผู้ถือโทเคนดิจิทัลต้องเปิดเผยข้อมูล filing/whitepaper ล่วงหน้า 15 วันในกรณีที่ผู้ถือโทเคนดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงสิทธิของผู้ถือโทเคน หรือเป็นสาระสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงราคาหรือมูลค่าของโทเคนดิจิทัล และห้ามไม่ให้ศูนย์ซื้อขายฯ ลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลเพื่อเป็นทรัพย์สินของตนเอง

นอกจากนี้ ในการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในการคัดเลือกเหรียญมาให้บริการ และการป้องกันการสร้างราคาสินทรัพย์ดิจิทัล ก.ล.ต. ยังมีการตรวจสอบผู้ประกอบการฯ ทั้งจากสถานที่ทำการของผู้ประกอบการฯ (on-site inspection) และจากข้อมูลหรือรายงานต่าง ๆ (off-site monitoring) รวมทั้ง พ.ร.ก. สินทรัพย์ดิจิทัลฯ ได้กำหนดโทษทางอาญาและให้นำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้ดำเนินการแก่ผู้กระทำความผิดในกรณีการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล เช่น การสร้างราคาสินทรัพย์ดิจิทัลและการใช้อ้างอิงภายในอยู่แล้วด้วยครับ

ก.ล.ต. จึงเชื่อว่า การปรับปรุงกฎเกณฑ์นี้ จะทำให้การให้บริการของศูนย์ซื้อขายฯ สอดคล้องกับบริบทในอุตสาหกรรมสินทรัพย์ดิจิทัลในปัจจุบัน ส่งเสริม ecosystem ของสินทรัพย์ดิจิทัลในประเทศไทยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการฯ โดยยังคงมีการคุ้มครองผู้ลงทุนอย่างเหมาะสมเพียงพอครับ
